

ජෝලි සොම්යට ආමන්ත්‍රණය නොකළ ප්‍රවෘත්ති හටුව කළ කපුගේ කලුමහත්තයා හෙවත් ඇල්ලමුල්ල කපුගේ ගුණදාස නම්වූ මනුසන්කම රජ කරවූ ගී රසවතා

බොරැල්ලේ බෝ ගස පසු කර ඔවුරුදක වෝඩි පෙදෙසට ගමන් කරනවා. මහා සෙනගක් පාර මැද, ඔල්වරයක් හඩ, සටන් පාඩි මුළු බොරැල්ල හන්දියම දෙවනත් කරයි. රතු සහෝදරයෝ වේදිකාව දෙස බලා සිටී. මා ද නියොල්මත්ව පරාණ දාස මුදලාලිගේ බිල්ලේ අසල බිම හිර කර්ටය ලකුණු කළෙමි.

මේ සදේම සෙවනැල්ලේ අප හමු වූයේ මේ සදේම කළලැල්ලේ අප වෙන් වූයේ.....

කපුගේ අයිසා වේදිකාවේ උඩය. වුඩායි සිට පැමිණි ගුවන් යානය කටුනායකට ගොඩ බසිනවා. ඊට පෙර පැමිණි ශ්‍රීලංකා ගුවන් සේවයේ ගුවන් යානයෙන් අපි වුඩායි සිට පිටවෙන මොනොගේ කපුගේ අයිසාද ප්‍රියන්ත ප්‍රනාන්දු සිරිසේ සාබද පර්යන්ත බිමේ වෙන් (Czech) ගුවන් සේවයෙන් කොළඹ බලා පියාසර කිරීමටයි. හමුත් පෙරේදා මා දුටුවේ වින්දනය කළේ ඔහුගේ අවසන් ප්‍රසංගය බව මගේ ප්‍රංච මොළේ හෝ කපුගේ අයිසාගේ අත් පෙර්ටියවත් එහි සිටි නැපොලියන්වත් සිතිනෙත්වත් නිකුටේ නැත

විදුලි මිනි පහන් දැවී * බොළඳ ගි සිසා රැළි නිලංකාර අදුරේ සිරවී * සැඳෑ සාදයේ තුරා තුණුමු මිනිසා වෙමි මා බිබි මන්දිරේ

තුරා තුණුමු මිනිසා දැන් බොරැල්ලේ මානවයන් අමතයි. ඔහු 945 අගොස්තු 7 වනිදා මෙලොව එළිය දුටු බව වරේ ඉන්ත තරංග කොල්ලන් දන්ගේ නැත. විදේශ සංගීත සංචාරයක් අවසන් කර කටුනායක ගුවන් තොටුපොළෙන් මව්බිමට

පැමිණි කපුගේ එහි දී සිදු වූ ඇදවැටීමක් නිසා නිස බිම වැදීමෙන් පීඩිත සංචාරයට නැවතුම් නිත තබන්නට සිදු වීම සමස්ත සංගීත රසික ප්‍රජාවගේ ද අවශ්‍යතාවක් වූ බව ගුවන් විදුලියෙන් ප්‍රකාශ වෙද්දී මගේ ප්‍රංච මස්තිස්කය ඇද ගැට්ටේ වැදී විදුලි දෙන්න විය. ඊයේ රාත්‍රිය මා සිත ගිගුම් දෙයි. අයිසෝ කපුගේ යැයි කියැවිණි.

මං හිත්දා බිබෙ කෙහිත් කළලක් හෙලන්නෙපා මං හිත්දා බිබෙ හද තුල සුසුම්ක් නැගෙන්නෙපා ගිහිසා ගනිමු අපි පෙම් යුවලින් සේ කිසිදා එක් නොවෙතා

ඔහු වහා රෝහලට ගෙන යාමට අවශ්‍ය බිලක් රට සූදානම් නොකිරීම නිසා කපුගේගේ මරණයේ වගකීම ගුවන්තොටුපළ දැරිය යුතු වුවත් මේ වනතුරු ඊට එරෙහිව රතු සහෝදර-වරු සොයා බැලුවේද හෝ හිසි ක්‍රියාමාර්ගයක් ගත්තේ ද යන්න කපුගේ වත් නොදනී.

1978 වසර කපුගේ තරංගායට විශේෂ වසරකි. ඔහුගේ විවාහය සිදුවූයෙන්, ඔහුගේ රැකියාව අතිම වූයෙන් එම වසරේදීය. ප්‍රේමා නම් නව යොවුන් තරංගිය කපුගේට හිමිවී රැකියාව ඔහුට අතිම වූයේ දෙවියේ අතිශෝනාත්මක සාරදමක් ලෙසිනි.

දහසක් මල් මැද එකම මලයි පැතුබේ එමල කිමද සරදම් කොට සැඟව ගියේ දැනේ තවම මට මලේ සුවඳ පොදු තනිවේවි එක්වැටීමේ

80 දශකයේ අතිශය ජනප්‍රිය වූ එක්රැමගේ චිත්‍රපටයේ සංගීත නිර්මාණය භාර වූයේ දසනායක මහතාටය. හර්බට් රංජිත් අයිසාගේ ඇති පෙරැන්ත වූයේ කෙසේ හෝ දසනායකගුරුත් ලවා මෙම චිත්‍රපට පසුබිම ගීතය ගායනා කරවා ගැනීමයි. හමුත් සරත් රාජයා දුන් කපුගේ ගේ ගී හද එයට එක් කළේ එක්රැමගේ චිත්‍රපටයට පමණක් නොව සිතමා පසුබිම සංගීතයට ද වඩා ධනවාදී ආරෝපනයක් දෙමින්. මොනොතකට කාමරේ කවුළුවෙන් සුළං පොදක් ඔවුරුදකගේ මුහුණ ස්පර්ශ කරනවා. පාලු කුදකලා සුලභ පමනි උරුමේ කියා, සිගේ. හඩා වැටෙන සිත සදා සරණ මත තනි වේවි එක්රැම ගේ..මාව හුදකලා කල බව වැටුණු කදුල කියයි.

අසාධාරණයට එරෙහිව දේශපාලකයන් සමඟ පවා ගැටෙමින් නිතට එක්රැමව පිටත් වූ කපුගේ රසවතා ගුවන් විදුලියේ සේවය කරද්දී දඩුවම් මාරු නිතර ලැබුණි. වරක් රජරට සේවයට මාරු කර යැවීම, රජරට කුසලතා පිරි නවක පිරිසට ආශීර්වාදයක් විය. අනුරපුරේ නාලක අංජන කුමාර ඔහුගේ කම්පන ප්‍රසංග පුරාවට වාදනයට පැමිණෙන්නේ කපුගේ නම් මනුසන්කමේ ගුණවත්කම නිසාය. දිවුල්ගමේ ගායකයකු ලෙස මතු වූයේ ද කපුගේගේ අතතින දීම නිසාය. හැබැයි මරණයේ සෙවනැල්ල සමඟ හුස්ම හත් කාලයක් කපුගේ ට සහ දිවුලාව තිබිණි. පසු කාලයක දිවුලාගේ දේශපාලන කෙරුණුව දකින්නට පිටත් නොවීමේ වාසනාව කපුගේට ද තිබුණි.

කරන්දෙණිය මත විදුනලෙන් පසුව ගාල්ල නාගොඩ විදුනලේත්, ඉන්පසුව අම්බලන්ගොඩ ධර්මානේක විදුනලෙන් අධ්‍යාපනය හදාල කපුගේ 1959 වසරේ ගාලු දිස්ත්‍රික්කයේ පාසල් අතර පැවැති ගායනා තරගයේ ප්‍රථම ස්ථානය ගිම්කර ගන්නේය. තම පාසල් දිවියේ තවත් එක්

කඩඉමක් පසුකරමින් 1963 වසරේදී ඔහු රජයේ ලලිත කලායතනයට (හේවුඩ්) ඇතුළුවීය. 1965 වසරේදී ඔහු ඉන්දියාව බලා පිටත් වන්නේ ලන්ඩන්හි භාත්කණ්ඩ සංගීතය විද්‍යාලයේ වැඩිදුර සංගීත අධ්‍යාපනය ලබාගැනීමටයි. ඔහුගේ අධ්‍යාපන කටයුතු නිමා වූයේ 1969 වසරේදී සංගීත විශාරද උපාධිය ගිම්කර ගනිමිනි.

ඇල්ලල මුල්ල කපුගේ ගුණදාස ලෙසින් භාරතයට ගිය කලුමහත්තයා නැවත ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණියේ ලුවිශාරද ගුණදාස කපුගේල නමිනි. 1969 වසරේදීම ගුවන් විදුලි සංස්ථාවේ ශබ්ද පරිපාලකවරයකු ලෙස ඔහුට රැකියාවක් හිමිවන්නේ දෙවිය ඔහුව ගුවන් විදුලිය වෙත සමීප කරවීමට තරම් කාර්ණික වූ නිසාවෙනි. නාවකාලික පදනමට රැකියාවට පත් වූ ගුණදාස කපුගේ 1970 දී ස්ථිර විය. කාලයක් ගතවෙද්දී ගුවන් විදුලි නාට්‍ය ගණනාවක ශබ්ද පරිපාලක වෙන්න කපුගේට නැකි වෙනවා. සුගතපාල ද සිල්වා මහත්තයගෙ තුරක සන්නිවේදනායක සංගීත අධ්‍යක්ෂණය කරන්නේ අපේ සුන්දර කපුගේමයි. දේවාඊ සූරියසේනගේ හමුවීමත් එක්ක කපුගේමයිද පරිපාලකයෙක් හැටියට ගුවන් විදුලියට බැඳෙනවා. සැපේදි විතරක් එකතු වෙලා කාලා බලා විනෝද වෙන මිතුරන් අතරේ දුසේදි ළගම දැවැටෙන කුළුණුබර මිතුරෙක් කපුගේට සමාපේදි මුණ ගැසෙනවා. ඒ තමයි ප්‍රභාත් මානවසිංහ ශ්‍රී වන්දරුත්ත මානවසිංහගේ පුත්‍ර රත්නය.

කපුගේගම මුල්ල සරල ගී වඩාසටුගෙන ගීත රචනා වෙන්නෙත් ප්‍රභාත් අතින්. කපුගේගේ

සහන් විරසේකර

ආදරණීය බිරිඳ,ප්‍රේමා විතානගේ හමුවෙන්නෙත් ප්‍රභාත්ගෙ ගෙදර තිබුණ සාදකයකි. 1973 වසරේදී එකල සිංහල සේවා අධ්‍යක්ෂවරයෙකු වූ එච්. එම්. ගුණසේකර මහතාගේ විශේෂ අවසරය මත කපුගේට ගුවන් විදුලියේ ගීතයක් ගැයිමට ඉඩකඩ ලැබිණි. එතෙත් ඒවන විට කපුගේ අනුමත සරල ගායකයකු නොවේ. එනිසාම එම විශේෂ අවසරය මත එම ගීතය ගායනා කිරීමට ඔහුට සිදුවිය. ප්‍රියානන්ද විජේසුන්දර ලියූ ගී පද මාලාවට කපුගේ සරලව නිමැවූ තනුවට විශාරද සහන් නන්දසිරි නිර්මාණය කළ සංගීත රචාව සමඟ රසික හදවත් තදින් ඇද බැද ගත් එම ගීතය අදද අපට ආනන්දයක්ම ගෙන එනු ඇත.

දෘස නිලසුල්ල තෙමා * කළුව මුතු ලැල්ල සලා දෙනොල සුසුම්ක් පුරා * ඉතිබිඳ * හඩනු මල් මාලියේ

ප්‍රියානන්ද අයිසාද හිසි ඇගයීමට ලක්නොවීම ඔහු ලක්බිමේ ඉපිද අපිට අපුරු ගේ පද නිර්මාණ රාශියක් කරදීමේ කර්මය නිසාදෝ යැයි කියා මගේ යටි බඩ කකියා කියයි. ඔහුට නවසීලන්තයේ කිරි දෙනුත් හොඳයි යැයි සිතන්නේ වර්තමාන පව් නාලිකා වෘෂභරාජයන් වචන තළු මරණ විටය.

ඔහු අනමස ස්ථිර රචනාවන්හි තනුව වෙනුවට ගීතයේ සාහිත්‍ය අර්ථය ගැසුවේය. ඔහු සිංහල ජන දිවියේ වැදීමය මැනවින් දැන සිටියාක් මෙන්ම ඒවා සිය නිර්මාණ වලට ද මුසු කළේය. ඔහුගේ ගීතවල වූ ප්‍රතිපත්ති සමාජයට සක්‍රීයව දායක කළේය. වෙල්ලේසේ ඉඩම් අරගලයේදී, සරසවි සිසු අරගල වල දී මෙන්ම පදවි ශ්‍රී පුර ජනතා අරගල වල දී ද ඔහු ජනතාව අත් හළේ නැත. කලාවට මනුෂ්‍යත්වය ප්‍රදානය කළ මිනිසා ඔහුය.ල රත්න ශ්‍රී උත්තමයා මතකය අවිඳි කරයි. කපුගේ කාපු බිපු විට කල සොම් දගකම් ඔහු ඔවුරුදක සමඟ සිනාවකින් බෙදා ගනියි. ඒවා ලියන්න බැ කියන්න විතරයි පුළුවන්. බෝතලේ අඩිය යටින් මට හිස් බවද රායසේ පිරිපුන් බව ද ඉක්කා ගසයි. අයිසේ උඩ මීට වඩා උඩට ආදරේ කළා නම් ..මගේ පසු කණ්ඩිය ඉඩ බිදියි.

වේදනාව දෝනිත්ම දරාගන්න කපුගේ නොසැහැනන ඇඳුව දවසක්, කොල්ලට අවුරුදු 10 ද උදාවෙනවා. පොඩි එකගෙ හයිය වුණ ගීත හදිසියේ මිය යනවා. එතැන ඉඳන් ප්‍රනාච රකිත වගකීම සපුරාම පැටවෙන්නෙ අභියාක අම්මෙක කර මතට. පුළු කපුගේ කරදවූ උස් මහන් වුණාට පස්සෙ ගැඹුරු ස්ථිර පිරිමැද්ද දවසක මේ ගීතය ගයනවා. මව්වත් කළුව් කරට දහසක් වැහිරෙන නෝරානව පුත්‍රයා දයාත්විත ස්ථිර බැඳුමකින් ඒ කළුව පියලෙනවා.

දවසක් පැල නැති හේගේ * අකල මහ වැනි වැස්සා * තුරුලේ හංගාගෙන මා බිබි තෙමුණා, අම්මේ

පායන තුරු බවි පියවර සිටියා බබ අම්මේ කම්පන වේදිකාවේ කපුගේ නාලක දෙස බලා කළුව පියදයි. අසීමිත මාතෘ ප්‍රේමය කළුව අතර බොදවෙයි. සුමනෝ * උලලේනෝ * අයියන්ඩියේ * සිතල සඳ එළියේ * දෙනොල නොකි දේ * බිමබරක් සෙනඟ ගැටසුණු * උත්මාද සිතුවම් * මං මුලා වී * පිහිටක් නැති * දම් පාටින් ලා * සුබ ප්‍රාර්ථනාව..විගේමත්..තරුමල් යායම * සබඳ අපි කද නොවෙමු * බිරිඳ මගේ ඔබ * සොදුර නුඹ ලිහිණියක * නිත්ද නැති රැයේ * බිදු බිදු තාරකා * දක හාදු දෙන රැයේ * නාඹර ගොයමට ඇතුළු බොහෝ ජනප්‍රිය හරවත් ගී රස ගැන්වූයේ ඒ අයිටිමත් කටහඬ බව කථවළු සිටින උලලේනාද දනි.

එක අවස්ථාවකදී විශාල උපකාරයක් බලාපොරොත්තුවෙන් අපේ කපුගේ එවකට රජයේ ප්‍රබල ඇමතියෙක් මුණතැනෙනවා. කැමැත්තෙන් හෝ අකමැත්තෙන් කපුගේ දැකපු ගමන් ආදරෙන් ගොරවයෙන් කතාබහ කරන ඇමතියා අදාළ තැනට කතා කරලා "වැඩේ හරි" කියනවා. ටික දවසක් ගියත් කිසිම ප්‍රතිපලයක් නැති නිසා කපුගේ ආයෙත් ඇමතියා කරා යනවා. ඇමති එතකොටත් අදාළ ඉහළම තැනට කතා

කවුළුවක් මං පියන්න නැති

ලක්ෂ්මන් කොඩිතුටක්කු
ෆාස්ට් පබ්ලිෂිං

මේ යුගයේ සිංහල නවකතාවේ පිබිදීමක් දක්නට ඇතැයි අපට සිතෙන්නේ විවිධ හේමා යටතේ ලියැවුණ කතා රැසක් කියවන්නට ලැබීම නිසා ය. විවිධාකාර සාහිත්‍ය තරඟ අරමුණු කරගෙන හෝ බිහිවන මේ නවකතා ගෝත්‍ර අතර වඩාත් කැපී පෙනෙන නවකතාවක් ලෙස ලක්ෂ්මන් කොඩිතුටක්කු හෝ කවුළුවක් මං පියන්න නැති නවකතාව හඳුන්වා දිය හැකි ය.

කෙටිකතාකරුවකු ලෙස නිර්මාණකරණයට පිවිසෙන ලක්ෂ්මන් ඒ ක්ෂේත්‍රයේ දිග මහනක් ගිය නිර්මාණකරුවෙකි. පසුගිය වසරේ හොබ්ගේ සාහිත්‍ය සම්මානයට පවා නිර්දේශ වන තරමට ඒ ගමන සාර්ථක එකක් විය. ලක්ෂ්මන් නවකතාකරුවකු ලෙස ප්‍රථම වතාවට අපට හමුවන්නේ කවුළුවක් මං පියන්න නැති නිසාය.

ශ්‍රී ලාංකේය දේශපාලනයේ එක් අදුරු යුගයකින් ඇරඹෙන නවකතාවේ ප්‍රධාන චරිතය පියර්නන ගිම් වෙයි. ඒ යුගයේ දේශපාලකයන් අතින් පහර කන පියර්නන ගිම් උපවිදි වී පියර්නන ලෙස සමාජයට බසින තැන සිට ඔහු ධනවතු වන තෙක් ගලා යන කතාව තුළ අපට හමුවන්නේ නුතරු ලිංගික සම්බන්ධතාවක් නිසා දිනින් දිනට ඔහු මුහුණ දෙමින් සිටින සිදුවීම් දාමය ය. මේ කතාව කීමේදී ඒ ඒ යුගයේ සමාජ දේශපාලන පරිසරය අප හමුවේ මවන්නට ලක්ෂ්මන් සමත් වෙයි. කෙටිකතාකරුවකු ලෙස ඔහු ලත් පන්තරය මේ කතාව ගොඩ නැගීමේදී මනාව ඉවහල් වී ඇති බව අපට

පෙනී යයි. "කොනොමත් පණ්ඩිතරත්න මහත්තයා කොළොන්නාවේ සිටි එක දිනනවා. විපක්ෂයෙන් දාලා තියෙන්නේ අමු රස්තියාදුකාරයෙක්නෙ. උන්ට පුළුවන්ද අපේ ඇමතිතුමා පරද්දන්න?" ඒ සුවිශේෂී මැතිවරණයේදී පණ්ඩිතරත්නලා පැරදී අමු රස්තියාදුකාරයන් බලයට පත් වූ ආකාරයත් ඒ රස්තියාදුකාරයන් ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ථ සමාජ දේශයම විකෘති කළ අන්දමත් කතාවේ පසුබිමත් අපට කියවාගත හැකිවෙයි.

බලයට පත් රස්තියාදුකාරයන් පණ්ඩිතරත්න මහත්තයාට සහයෝගය දුක්වූ ගමේ පන්සලේ හාමුදුරුවන්ට එළුව එළුවා පහරදී පන්තාගත් ආකාරයත් පන්සලේ සිටි පියර්නන පොඩි හාමුදුරුවන් ගමට පලා ගොස් උපවිදි වන ආකාරයත් ඉන් අනතුරුව ගිහි පීචනයේදී පියර්නන මුහුණ දෙන හැල හැප්පීම් ආදියත් පාඩකයා හමුවේ මවන්නට ලක්ෂ්මන් ගන්නා උත්සාහය සාර්ථක ය. "වෙඩි හඬින් හා කළු දුම් රොටු වලාවන් වලින් වැසුණු සුළු කළබලය ජාතිවාදී කළබලයකට පෙරළාගත් පිරිස අතරට එක් වූ විපේකයක මහත්තයා තමන්ගේ ඉදිරි පැවැත්ම වෙනුවෙන් එය ප්‍රයෝජනයට ගන්නේ ය" 129 පිට

විපේකයකලා ජාතිවාදය අවුලා

තමන්ගේ ගමන් මග එසේ සකස් කර ගනිද්දී ඔහුගේ බිරිඳ පියර්නන සමඟ එක්වන්නේ කමත්ව දුරුවකු සාදා ගැනීම සඳහා පමණකි. මේ සියල්ල වටහා නොගැනීම තුළ අතර මං වන පියර්නන ඉතා පැරලිලි සහගත ලෙස තමන්ගේ ඉදිරිය ගොඩ ගතා ගන්නා ආකාරය අපට පෙනී යයි.

"මට පුතා දුක්කම පියර්නන මකක් වෙනවා.. කොව්චර අමතක කරන්න හැදුවත් වතුර යට මබාගෙන ඉන්න රබර් බෝකල් වගේ ආපසු උඩට මතු වෙනවා.. පුතා වෙනුවෙන් මං හමුසෙට ඕනෙම උදව්වක් කරන්නං පියර්නන" 189 පිට

කතාවේ උත්ප්‍රාසය උත්කර්ශයට නැංවෙන අවස්ථාව වන්නේ සුළෝවනා මැතිනියගේ දේහය පියර්නනගේ මල් කාලොඩි දී පියර්නනගේම දැනින් සකස් කිරීම ය. මේ වන විට ආර්ථික අතින් වඩාත් සවිමත් තැනක සිටින පියර්නන සුළෝවනාලා හේ පිරිනිම දෙස නොසැලී බලා සිටියි.

"මේ මා ඇතිදුසු කතාවක් නොවේ. සොයාගත් හෝ සොරාගත් කතාවක්ද නොවේ. මා දුටු මට ඇසුණු මා පිටත් වූ පරිසරයෙන් උකහාගත් සත්‍යයක් කල්පිතයක් අතර දොලහය වෙමින් ගලා යන අපේම මිනිසුන්ගේ කතාවකි" පෙර වදනේදී ලක්ෂ්මන් අපට කියන මේ කාරණයට මහා සාධාරණයක් නිර්මාණය තුළින් අපට දැකිය හැකිය.

ජගත් ජේ එදිරිසිංහ